

SUUPOHJAN AMMATTI-INSTITUUTTI

Ohje työpaikkaohjaajalle

---

oppisopimusopiskelijan ammattitaidon arvioinnista

AJATUKSIA OPPISOPIMUSOPISKELIJAN AMMATTIT AidON KEHITTÄMISEN ARVIOINNISTA

Oppisopimustoimisto kysyy omaa seurantaansa varten tietoja oppisopimusopiskelijan ammattitaidon kehittämisestä työssä oppimisen osalta kaksi kertaa vuodessa.

Koska oppisopimus on työvaltainen tapa oppia, on työssä oppimisen arvioinnilla suuri merkitys kaikkien osapuolten kannalta.

- johto vahvasti mukana: työnantaja vastaa opiskelijan työssä oppimisesta ja ohjauksesta
  - lähiesimiehen rooli: kannustus, tuki, käytännön harjoittelun mahdollistaja
  - työpaikkaohjaajan rooli: neuvoja, ohjaaja, sparraaja
  - oppisopimustoimiston rooli: seuranta ja palautteet sekä koulutuskorvauksen maksaminen
  - oppilaitos: yhteistyö eri osapuolten välillä, tiedon kulku, opettajien työpaikkakäynnit, etätehtävät ja niiden aktiivinen seuranta, palaute, lisäkoulutustarpeen seuranta
  - opiskelija: tekee työtä työnantajan ja tämän johdon alaisena palkkaa vastaan, vastuu myös omasta oppimisesta ja ammattitaidon kehittämisestä.
1. Arviointi on toimintaa, jonka tarkoituksena on verrata toimintoja ja tuloksia asetettuihin tavoitteisiin.
- työssä oppimisen suunnitelma
  - tutkinnon perusteet (ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja kriteerit, ammattitaidon osoittamistavat)
  - oppimispäiväkirja

SUUPOHJAN AMMATTI-INSTITUUTTI
OPPISOPIMUSKOULUTUS

---

2. Arviointi on oppimista edistävää toimintaa:

- toteavaa: mille tasolle on päästy, miten?
- ohjaavaa ja korjaavaa: mitä ohjausta tarvitaan?
- kannustavaa, motivoivaa: miten eteenpäin?
- ennustavaa: mihin ja miten?
- kehittävää
- jatkuvaa
- asiallista
- tinkimätöntä
- rehellistä
- kehityssuuntautunutta

3. Arviointi on keskusteluun perustuvaa:

- aina ensimmäiseksi positiiviset seikat
- keskustelu asioista ja toiminnoista, ei opiskelijasta henkilönä
- myönteinen ilmapiiri

4. Arviointi on kehittyneintä, kun oppija itse arvioi kokemuksiaan, toimintaansa ja oppimistuloksiaan.

5. Arviointi on alkeellisinta, jos työpaikkaohjaaja ottaa yksin vastuun arvioinnista.

Arviointikeskustelu tapahtuu yhteistyössä opiskelijan ja työpaikkakouluttajan kesken. Myös työyhteisön muita jäseniä voi olla mukana arviointikeskustelussa.

Arviointia tehdään kaksi kertaa vuodessa väliarvioina ja lopuksi oppiajan päätyttyä tehdään päättöarviointi. Arviointikeskusteluun on syytä varata hyvissä ajoin rauhallinen paikka ja riittävästi aikaa.

Arviointitilannetta helpottaa, jos opiskelija ja kouluttaja ovat etukäteen valmistautuneet arviointitilaisuuteen ja käyneet läpi tutkinnon osat ja niiden vaatimukset, arviointien kohteet ja kriteerit sekä oppisopimuksen liitteenä olevan opiskelijan henkilökohtaisen opiskeluohjelman.

TYÖPAIKKAOHJAAJALLE TUEKSI JA OHJEEKSI

Olet opiskelijan oppimisen kannalta tärkeä henkilö. Tulet huomaamaan, että opiskelijan työssä oppimisen lisäksi myös Sinä työpaikkaohjaajana tulet oppimaan uusia asioita ja kehittymään työpaikkaohjaajana yhdessä opiskelijoiden kanssa. Avoin asenne ja halu kehittyä ovat edellytyksenä sille, että sinusta tulee hyvä työpaikkaohjaaja. Ammattitaitosi ja työkokemuksesi luovat hyvän pohjan työpaikkaohjaajana toimimiseen. Opiskelijalle edustat oman alasi ammattilaista ja olet hänelle tärkeä vaikuttaja. Tarvittavaa tukea saat työnantajaltasi ja oppisopimusopiskelijan tietopuolisen koulutuksen järjestäjän vastuuopettajalta. Ota tarvittaessa myös yhteyttä oppisopimustoimistoon.

Oppisopimuskoulutus on kaikkien osapuolten yhteistyötä. Oppisopimuskoulutuksessa työssä opitaan suurin osa tutkinnon tavoitteista ja tietopuolisessa koulutuksessa täydennetään osaamista. Tällöin työssä oppimisen tulee olla tavoitteellista, hyvin ohjattua ja arvioitua opiskelua.

Työpaikkaohjaajan tehtävässä tarvitaan monipuolista osaamista. Oman työn, työyhteisön ja työpaikan toimintatapojen tuntemisen lisäksi tarvitaan ohjaustaitoja. Oppimiseen kuuluu oppimistavoitteiden asettaminen ja arviointi miten tavoitteisiin on päästy. Onnistuneen työssä oppimisen saavuttamisen päämääränä on hyvä suunnittelu ja sen toteuttamisen seuranta.

Työpaikkaohjaajaksi kouluttautuminen on yhteistyötä, jossa tarvitaan työpaikkaohjaajan yhteisiä keskusteluja opiskelijan, oman esimiehen ja työyhteisön jäsenten kanssa. Yhteiset keskustelut muiden työpaikkaohjaajien kanssa luovat mahdollisuuden jakaa kokemuksia oppisopimusopiskelijoiden työssä oppimisesta, työpaikkaohjaajan tehtävästä ja opiskelijoiden ohjaustilanteista.

Kun oppisopimusopiskelijan tietopuolisen koulutuksen vastuuopettaja käy työpaikalla työssä oppimisjakson aikana, kannattaa keskustella opettajan kanssa erilaisista ohjaustilanteista ja tarvittaessa saada opettajalta ohjeita miten opiskelijan kanssa kannattaa toimia erilaisissa tilanteissa.

SUUPOHJAN AMMATTI-INSTITUUTTI

OPPISOPIMUSKOULUTUS

Työssä oppimisjakson jälkeen arvioidaan miten työssä oppimisjakso sujui niin käytännön järjestelyjen kuin ohjauksenkin osalta. Työpaikkaohjaajan ja opiskelijan on syytä antaa ja pyytää palautetta työssä oppimisjakson päättyessä. Yhteisessä palautearviointikeskustelussa nousee esiin asioita, jotka ovat onnistuneet ja asioita, joissa on tarvetta toimia toisin tai mahdollisuus kehittyä.

Oppisopimusopiskelijan ohjauksesta hankitun kokemuksen pohjalta työpaikkaohjaaja valmistautuu seuraavaan työssä oppimisjaksoon ja luo tarkennetun suunnitelman ja tavoitteet seuraavaa työssä oppimisjaksoa varten yhdessä oppisopimusopiskelijan kanssa.

Työpaikkaohjaaja on oppisopimusopiskelijalle tärkein tukihenkilö. Jos opiskelijan työssä oppimiseen kuuluu työnkiertoa muualla kuin omassa työpisteessä, on tärkeää, että tieto siitä, mitä opiskelija osaa, ja mitä hän on tehnyt, kulkee työpaikkaohjaajien välillä.

Hyvä ohjaus voidaan määritellä opiskelijan näkökulmasta esimerkiksi seuraavasti:

- Tavoitetietoisuuteen tukeminen
- Ajan, tilan ja kunnioituksen antaminen
- Vastuun antaminen
- Aktiivisuuteen kannustaminen
- Monipuolisten oppimistilanteiden järjestäminen
- Rakentavan palautteen antaminen

OHJEITA:

- Valmistaudu opiskelijan ohjaustehtävään ja perehdy hänen tutkintonsa ammattitaitovaatimukseen, arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin.
- Tehkää opiskelijan kanssa yhdessä työssä oppimisen suunnitelma, johon kirjaatte tutkinnon osittain työpaikan työtehtävät ja tavoitteet oppimiselle.
- Työssä oppijan saapuminen työyhteisöönne edellyttää yrityksenne perehdyttämiskäytäntöjen kertaamista ja niiden soveltamista opiskelijan perehdyttämiseen.
  - Onko organisaatiossa olemassa perehdyttämiskansio?
  - Esittele yritys ja oma toimipisteesi.
  - Kerro yrityksen toimintatavoista ja pelisäännöistä.
  - Esittele oppisopimusopiskelija muille työntekijöille ja tee selväksi heille oppisopimusopiskelijan oppimistavoitteet.
  - Huolehdi työturvallisuusohjeista.
- Otathan huomioon myös sen, että oppisopimusopiskelijalla ei välttämättä ole aikaisempaa työkokemusta alalta.
- Ohjaa oppisopimusopiskelijaa työssä oppimisjakson aikana.
  - Yhdessä oppisopimusopiskelijan kanssa käydään läpi työtehtävät tutkinnon osittain
  - Varataan riittävästi aikaa ammattitaidon kehittymisen keskusteluille: mitä on opittu, mitä on vielä opittavaa
  - Seuraa ja arvioi opiskelijan pitämää oppimispäiväkirjaa.
  - Ohjaa oppisopimusopiskelijaa itsearviointiin.
  - Anna rakentavaa palautetta.
  - Käy arviointikeskustelu työssä oppimisjakson päättyessä. Palaute edistää oppimista.
- Työyhteisön jäsenille tulee ennakkoon myös kertoa oppisopimusopiskelijasta. Hän on työssä oppija, jolla on tavoitteena esim. tutkinnon suorittaminen.
- Työssä oppimisesta oppivat opiskelijan lisäksi myös koko työyhteisö.

Tutustu opiskelijan osaamiseen *”Hyvä ohjaaja tiedustelee mitä opiskelija on tehnyt aikaisemmin.”*

Anna palautetta – ole kannustava *”Ohjaaja on kannustava, eikä hermostu ihan pikkuasioista.”*

Ohjaa soveltamaan jo opittua *”Olisi tärkeää, että saisi neuvoja, mutta että joutuisi itsekin ajattelemaan.”*

Perustele *”Ohjaaja selittää ja opastaa miksi asia tehdään niin kuin pitää.”*

Kuuntele – anna aikaasi opiskelijalle *”Hyvä ohjaus on kannustavaa, ei tiuskita ja ymmärretään myös opiskelijan mielipiteitä ja ideoita. Jos opiskelija ehdottaa jotakin asiaa parannettavaksi, ehdotusta ei hylätä heti, vaan harkitaan ja mietitään onko ehdotuksessa järkeä.”*

Anna opiskelijalle vastuuta *”Hyvä ohjaaja antaa vastuuta ja luottamusta sekä vaatii oma-toimisuutta ja tunnollista työntekoa.”*

Työpaikkaohjaaja:

opeta, näytä, selosta, perustele, rohkaise kysymään ja kysy itse perusteluja, kannusta ja anna palautetta, neuvo ja anna apua, anna yrittää.

